

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 korona
 Fél évre 4 korona
 Negyed évre 2 korona
 Egy szám ára 20 fillér
 Nyilttér sora 40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetési osztálya Budapest VII., Erzsébet-kört 41.

POLITIKAI HETILAP

Utópia?

A nemzetiségi fészkelődések nyomán a közfigyelem afféle a mozgalom felé fordult, amit ma pánszlávizmusnak és neoszlávizmusnak neveznek. Lényegében mindakettő ugyanaz. Törekvéseinek első lépései meg teljesen azonosak. Távolabbi céljaik megszüvegezve nem lévén, csak mint halvány köd lebegnek a szemek előtt s még az a ködszerűség is változni szokott a politikai viszonyok feszültségével, sőt még az egyesek egyéni fölfogása szerint is.

Egységes programról tehát, amely pontról-pontra meghatározná a célt, a jövőt, szó sincsen. Ami történik, az tisztára a fajrokonság némi érvényesítésén dolgozik s működésüknek ez ad némi tervszerűséget is.

Ez a jelen. Ezzel foglalkoznak most politikusaink is. És nagyobbára csak evvel.

Csak az képezi vitatkozás tárgyát, ami van, létezik, ami már fölmerült, elmúlt s amin talán okulni lehet, de korántsem a messze jövőbe való hatállyal.

A szláv mozgalmakat jellemző általános kétkedés, tapogatózás, a vélemények megoszlása s a bizonytalanság, mely még a jelenben tervezett munkálatok végrehajtása körül is észlelhető, az egésznek komolyságából — elhisszük — sokat von le s ha hozzávéssük még azt is, hogy a végcélok tekintetében is nemcsak homlokegyenest ellentétes vélemények hangzanak el, hanem, hogy a lakozok ugyszólván még sehol végleg tisztázva sem lettek: úgy el is kell ismernünk, hogy az optimisztikus gondolkodás elég tápot is talál arra, hogy az egész mozgalmat utópiának bélyegezzé.

Pedig, pedig nem egészen így áll

a dolog. Való ugyan, hogy még maguk a szlávok sincsenek teljesen tisztában törekvéseik felől és így holmi meglepetésszerű fordulatoktól nem igen lehet tartanunk, de azért ebből, valamint az eljárásban tapasztalt bizonytalanságból magunkra nézve különös előnyöket kövacsolni mégis kár lesz.

Ami ma még halvány köd csupán, abból egy véletlen alakot teremthet s ami ma még bizonytalan tapogatózás, az nem annyira a törekvések komolysága ellen bizonyít, mint inkább amellet, hogy az ujonnan szervezett szláv mozgalom kezdetleges szervezete még begyakorolva nincsen.

Nézettünk szerint az tehát nem a végcélok hiánya s a jelenben észlelt kisebbszabású jelenségek szerint itélendő meg, hanem aszerint, vajjon azok a ma kiesinyeseknek tetsző dolgok viselnek-e valamelyes kelléket, amely az egész mozgalmat fejlődésképpessé tegye.

Amikor erről szólunk, igen helyesen, mindig valamelyes politikai szervezkedést kell gondolni, mint amelynek körében a belekivánczó szlávok otthon érzik magukat. De amint ez a föltevés kialakul, nyomban követni szokta a cáfolat: az európai helyzet nem kedvez neki.

S evvel a dolog a legtöbb esetben el is van útve.

Pedig aminek az idő nem kedvez ma, kedvezhet holnap s aminek csirája ma a földben élettelennek tetszik, az már holnap a kedvező körülmények hatása alatt rohamos fejlődésnek indulhat, hogy aztán gyümölcseit is megteremje.

Azt a végcél tehát, amely a mi latolgotó gondolkodásunkban ma még csak mint föltétel szerepel, sőt amelyet maguk a szlávok sem látnak még egészen tisztán, nem szabad lekiesi-

nyelnünk addig, amíg a mozgalom fejlődésképpességéről biztos tájékozódást nem szereztünk. Amiben van élet, az fejlődni is képes, ha van hozzá tere, talaja és levegője és ha fejlődni engedik. És ha életének minden föltétele megvan, akkor a cél már csak másodrendű képződmény, de mindig kialakul a fejlődés bizonyos fokozatain.

A szláv mozgalmakat más szemmel vizsgálva, az egész utópia lehet még, de ki a megmondhatója annak, hogy mivé fejlődhetik az esetleges kedvező körülmények összehatása alatt s ki a megmondhatója annak, hogy megerősödése esetén célját miképpen szövegezi majd meg?

Nézünk most már egy kicsit széjjel a jelenben is.

Mindenekelőtt széleskörű organizációt látunk, amelynek szervei otthon vannak Csehországban úgy, mint nálunk, Amerikában úgy, mint az európai szláv népek mindenikénél.

Ami bennünket ebből legközelebről érint, az a törekvés, amely Felsőmagyarországnak a csehek által való megszállását célozza. A tömeges földvásárlás, a cseh pénzen megalkotott nemzetiségi bankok, a cseh kezekben levő, vagy legalább a cseh befolyásnak engedő gyáripár mind, mind ezt célozza. Itt a közzgazdasági mérleg máris feléjük kezd billenni s mi lesz, ha a tulsulyt el fogjuk veszíteni teljesen?

Mert — sajnos — el kell ismernünk, hogy a csehek érvényesülésének itt az alanyi föltételei megvannak. És akkor, amint azt a föl soroltak is bizonyítják, megvannak azok a kellékek is, amelyek ezt a megszállást fejlődésképpessé is teszik.

Ezek mellett tárgyi feltételt még a tótok rokonszenvét s elmaradt közzgazdasági viszonyainkat is fölvehet-

Links Adolf
 butorkereskedő és esztergályos
 Türoczszentmárton, főtér
 (Löwy Zsigmond mészáros házában).

□ Teljes menyasszonyi kelenyégék □

Saját készítésű szoba- és konyhabutorok!

jük, mint amelyek a mozgalomnak szintén kedvező levegőt biztosítanak.

Egy mód van csupán, mellyel a dolgokon változtatni lehet, t. i. ha a fejlődést nem engedjük meg.

S ez a legbiztosabb is. Nem kell akkor utópiáktól tartanunk, de még beszélni sem kell róluk.

— dr.

A turáni lelkész a magyarnyelvű népoktatás ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Turócszentmárton, 1909. február 3.

A múlt évben foganatosított tanköteles tanulók összeírása alkalmával a turáni tanköteles gyermekek szülõi és gyámjai valamennyien, a priekopai tankötelesek közül pedig 82-nek hozzátartozói azt jelentették ki az összeírást foganatosító eljárásági tagok előtt, hogy a magyarnyelvű oktatást óhajlják az iskolába bevezetni.

Az eljáráság által összeállított eme kimutatások alapján a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, hivatkozással az 1909. évi XXVII. t. c. 18-ában foglalt jogára, mindkét iskolában a magyar nyelvnek mint tannyelvnek használatát rendelte el s mindkét iskolát, a hivatkozott törvényszakasz alapján, tisztán magyar tannyelvű iskolának jelentette ki s utasította a kir. tanfelügyelőséget, hogy ezeket a magyar tannyelvű iskolák törzskönyvébe vezesse be.

A kir. tanfelügyelőség erről a miniszteri rendelkezésről jövõben miheztartás végett értesítette a turáni ág. evangélikus lelkészt, mint az iskola gondnokságának elnökét s egyben megfogta a szükséges rendelkezéseket, hogy most már a miniszteri rendelkezésnek egészben érvényt szerezzen.

Stetka Milán turáni lelkész ur azonban

nem hagyta annyiban a dolgot. Rögton a tanfelügyelõségi leirat vétele után összezaladta az egész községet s valósággal lázította hibeit a magyarnyelvű oktatás ellen s ezzel egyetemben a községi bírót vádolta meg azal, hogy a szülõk kijelentéseit hamisan vette fel az összeírasi jegyzékbe.

Ez azonban nem volt elég. A véletlenség lázító utjában összehozta ôt a község érdemes birájával, kit nyílt utcán megtámadva, valóssággal halálos fenyegetésekkel rémítgetett, ha a kimutatás alól nevért ki nem törli.

— Na, hiszen maga most nagyon megjárja. Hogy miért, ezuttal nem mondom meg. Jöjjon el az iskolába, ott majd megtudja. De jól vigyázzon, mert ha nem jön el, én megyek el az egyházi gyülekezetbe s fenbízatiom éket, hogy magát rögton üssék agyon.

A lelkész e kvalifikálatlan támadása után Rádtó József községi bíró rögtön elment az iskolába, hol már a pap hívei, az ugynevezett gondnoksági tagok valamennyien összegyülekeztek. Alighogy a bíró belépett, rögton rátámadt az egész gyülekezet s a szidalom valóságos záporosékként hullott a szegény bíróra.

— Eladtad a községet a magyaroknak. Te is azokkal tartasz. Te hitvány, hempellér ember. De ha rögton alá nem írsz egy másik nyilatkozatot, melyben ellene szegszs a magyarnyelvű oktatásnak, akkor jaj neked!

A szegény bírónak mit volt mást tennie, aláírta a nyilatkozatot és a gyülekezetbõl eltávozott. Nehogy azonban hivatalos jelentéseivel játszani lássék, még az nap a következő tól nyelvi jelentést küldte be a járás fõszolgabirájához:

„A tekintetes fõszolgabírói hivatalnak Turócszentmártonban. Turán község allított birája, tisztelettel jelentem, hogy mai napon az utcán találkozza lelkészünkkel, megállított s ráni kiáltott, hogy velem baj van. Amidõn azt kérdeztem, hogy miért, nem akart vála-

szolni, hanem csak annyit mondott, „Hogy menjek az iskolába, ott majd megmondja. Ha pedig nem jövök, õ fel fogja bízatiatni az egyházi gyüleést, hogy engem rögton üssenek agyon. Elmentem hát az iskolába. Alighogy beléptem, az ott lévõk azonnal rám támadtak, hogy miért írtam én azt alá, hogy a gyermekek csak magyarul tanuljanak az iskolába, még a vallástani sem tólul. A lelkész felolvasott nekik egy iratot, melyet ennek a tanfelügyelõ irt s ebben az irásban az van. Ezt mi csináltuk a jegyzõvel. Mondjam meg hát az igazat, hogy én követelem-e azt. A pap még azt is mondta, hogy én házról-házra jártam és követtem, hogy a szülõk magyarul taníttassák gyermekeiket. Még azt is mondta a pap, hogy ilyen irás minden községbe jött, de a kesselmezi bíró, ki tud magyarul, rögton összetépte és a tűzbe dobta. Így azután kényserítettek, hogy egy nyilatkozatot írjak alá, melyet a pap már kézen tartott, hogy én azt (t. i. a magyarnyelvű oktatást) nem követelem. Így nagyon kérem a tekintetes fõszolgabíró urat, hogy az elõbbi aláírástomat kitörõni sziveskedjék, mert a község nagyon fel van indulva ellenem. Turán, 1909. január 31-én. Rádtó József, bíró.“

A fõszolgabíró azonban nem törölte ki az aláírás, hanem a községi bíró jelentést felküldte a vármegye közigazgatási bizottsághoz, maga pedig saját hatáskörében megindította a nyomozást az igaztó pap ellen. Stetka uramnak ez egyszer alighanem olmegy a kedve az igazástól.

Téli kereset a földmivélõnépek.

Meglepõ sorokat olvasunk a fõvárosi lapokban, hogy immár százezre lehet tonni azoknak a gazdasági munkássaladónak száma, akik valamelyes háziállattal foglalkoznak, hogy egy-egy munkássaladónak a háziállatnál való foglalkozás egy-egy télen százötven korona keresetet biztosít, hogy immár az ország-

T Á R C A.

A nagy fundus.

Irtá: MórícZ Zsigmond.

A Mester elõl haladt. Lába nyomán egy porszem se röpögt föl s ruhája tiszta volt, mint a frissen nyílt virág szirma.

Péter mögötte baktatott. Fáradt volt az apostol s mintha vénnit volna az utóbbi évszázadban. Gondolkozva húzta maga után a görbe botját; muslicaraj keringett elõtte s néha bosszusan kapott hozzá jobb kezével. Gubancos fúrtei alól õmlött a vöröjték s fehérre lepte barna kámszáját a könnyű por.

A Halvány mellett elhaladtak s beérték a kávasi ligetbe, a Csõndes forráshoz.

— Mester, — szólalt meg Péter. — A nap delelõre ért s a falu, ugy látom, messze van. Újünk le itt e kies kútönlés s költstük el ebédünket.

— Legyen kedved szerint, Péter.

Leltek. Péter elhevort, kinyújtózkodott. S hogy meg ne lássék rajta a mohóság, nagy méltósággal kanyarította elõre a tarisznyát. Kiszedte belõle a kis elemõszíjat.

Élték. Kenyeret és mézet. Az Ur is falatozott.

Hogy éhgyomrát lecsillapítá, megszólalt Péter:

— Uram, nem jól van ez!

— Mi nincs jól, Péter?

— Az nincs jól, Mester, hogy még ma is sok a szegény.

Az Ur nem szólott. Darázs szállt az ujjára, mézet adott neki.

Péter odakapott.

— Uram, megcsip! — s elhossogotte.

— Mért tetted ezt, Péter?

— Féltelettek, Uram!

— Egy szegénytõl elvetted a falatját. Fõl lesz ez írva, Péter!

A jámbor õsz elsápadt.

— Mester! Ne büntess! Ember vagyok!

— Legyen megboesátva. Igazat szóltál. Sokáig hallgatnak. Péter maga olé bámult és a sarujával árkot vajt a porban.

— Szabad-e szólnom, Uram? — kérdezte.

— Könnyebbülj meg, Péter.

— Uram, nagyot gondoltam ki.

— Látom.

— Mit látsz, Uram?

— Árktó rájsz, hogy a patak vize a szikkadt virágokhoz jusson.

Péter olbámulva nézett a Mesterre, aztán tulajdon mûvére, amelyrõl mit sem tudott. Valóban, csak meg kellett botjával nyitni a

gátat s vígan hügyborékolva futott a forrás vize a sárgára aszott fûbe.

Péter lehajította fejét.

— Kétszer megsegényentettél, Uram, — mondta, aztán félrelette szemét — de ha elmondom, mit gondoltam ki, fölemelsz érte.

— Vesd le terbed, Péter.

— Uram, mondom sok a szegény, nagy a szegénység. Nagyobb, mint mióta erre jártunk, nagyobb, mint valaha. Hatalmasabb a pénz, alarendelõtt a rabszolga. Ezen segíteni kell, Uram. A szegényen a maga szegénysége segítsen, a fõkét a maga ereje győzze le. Gyűljieni kell az egész emberiségtõl. Adományokat, kitõl mi telik. S teremteni egy nagy fundust. Valami olyan mérhetetlen nagy tőkét, hogy abból minden szegénynek jusson. Még akkor is jusson, ha soha meg nem szünik a három átok: a protekció, a gazdagok kapzsisága, a hivatalnokok lelketlensége. Olyan irtóztató nagyot, hogy lehetetlen legyen az, hogy bár a legszegényebb szegényt is kizárhassák belõle. Még a sánta, vak és szemérnes koldus is kapjon valamikétt. És csak azért, mert ez a fundus olyan rettenetesen nagy, hogy valami uton-módon hozzá is eljut kamatjánk valami kis része...

Péter elhallgatott s várta, mit szõl az Ur.

De az nem szólt semmit, mosollyal nézte

han van 68 háziipar termelő és értékesítő szervezetek és ezek sorában például a tápéi szervezetet hatvanháromezer korona keresett osztott ki a múlt évben tagjai között.

Hát biz ezek öröndetes adatok. Darányi szociális irányú népjóléti kezdése kezdi levetni a gyermekcipőket. Ma már milliókra megy a népek ezen a révön való keresete és amit egy percre sem szabad felednünk: éppen télen keresi meg ezeket a milliókat a nép, mikor egyóbként a mezőgazdasági munka szünetel s ezzel eddigelé a kereset alkalmá is.

Pedig eléggé bátoratlannal indult a dolog 1898-ban tíz év előtt. Akkor mindössze három háziipari kurzus volt az országban első és zsenge kísérlettel, má a következő évben 11 s hol vagyunk ma.

Már a múlt esztendőben negyvenkilenc vármegye területére csapott ki a háziipari akció, 379 községben 381 kurussal, ezen 11 490 kisgazda és munkás sajátítván el a háziiparnak azt az ágát, amely a helyi viszonyok, a nyersanyag könnyű megszerzése nyomán legkedvezőbbnek mutatkozott. Már az akció elején féltékeny gondolat volt Darányi földmivélsügyi miniszter, hogy a gazdasági háziipar népipari jellegét, mezőgazdálkodáshoz való atyafiságát és a tömegáruk termelésére való berendezését megőrizze. Hogy a mezőgazdasági háziipar az legyen és az is maradjon, aminek szánták: gazdasági háziiparnak. Tanulják meg a magyar gazdasági háziiparosok a fafaragást, a kosárfonást, a seprő és kefekötést, a gyékény és esuhé fonást és nádszövést s ezekben a háziiparokban termeljék azt amire a mezőgazdaságban nagy tömegre van szüksége. Például kössenek minél több kosarat, hiszen szőlőkösbárisan is galiciai importra van szükségünk és még most is millió darab jön be évenként ebből a ekkiből is hozzánk, holott ma már itthon is millió darabra valót termelnek. De hiszen, ha bármily arányokban is terjed a háziipar, — tultermelőstől ne féljünk,

mert az intenzív mezőgazdálkodás, — ami fel kétségtelenül haladunk, — egész seregét kívánja e háziipari készítményeknek. Például a baromfitenyésztés nagy fellendülése következtében nagy számban szükségünk van baromfiészállító ketrecekre és kosarakra. A gyümölcsstermellest az export növekedése igen sok munkaalkalmat teremt. Ne féljünk tehát attól, hogy amit a háziiparosok készítenek, annak nem lesz piaca különösen, ha — mint a melyre való törekvés komoly jeleit látjuk, — a háziipar tényleg a szűkös értékesítés szervezésére is megfelelő gondot fordítunk.

Egy érdekes tünete a korszellemnek, mikor azt is olvassuk, hogy a katonaságot bevonták a háziipari akcióba. Ez új! Ez érdekes. Szinte kíváncsiak lennénk a valójában látni, mikor a szépen fészülő császári nadrágra rákerül a munkáskötő s ahol a bakamiatyánk pörgött, ott most a munkás előmester tanítja bakáikat, hogy készül a szatyor, a papucs meg a favilla. Valami husz ilyen kaszárnya-tanfolyam van. Katonai regulával s itt e téren ez a regula fényes sikereket ért el máris.

Mind Ezeket összegezve azt a bölcs új szentenciát kell elmondani erre az egész becsületes szándékra, hogy az emberiségnek az a legnagyobb jótevője, aki minél több munkát tud a népek millióinak adni. A munka a legfőbb jó a világon. És a téli háziipar kérdését fejtegetve, valóban nem szabad elfelednünk a kérdés etikai jelentőségét. A munkában eltöltött életem ritkán vezet erőt a tunyába, a nem boldoguló, a szerezésellen ember szokott keserűsége. Amint ahol izmos háziipar kezdődő, kevesebb a koresmazó, lézengő nép és nem tudnak horgászó vándorszónokok zavaros tanáikra hivatkozni.

Méltán olvashatjuk, hogy mind azok, akik a nép hivatott vezetői: lelkesek, tanítók, jegyzők, birtokosok, a falu népo jóvoltára a legnagyobb szeretettel fogják a földmivéls-

ügyi kormány szép szándékát támogatni s mindent elkövetnek, hogy ahol háziipari kurzus van, a nép ezt minél nagyobb számban keresse föl és ahol még nem volt, annak rendezése érdekében a szükséges lépéseket idején megteszik.

A vasárnapi hangverseny.

A Turóczenzantmártoni Műkedvelői Zenekar folyó évi január hó 31-én tartotta *hetedik* s — amint értesültünk — ez évadban *utolsó* hangversenyét. Aki jelen volt a vasárnapi hangversenyen és látta a nagyközönséget, amely a hangverseny minden egyes számát, de különösen a zenekar előadásait kitűző lelkesedéssel fogadta, az meggyőződhetett arról is, hogy magyar társadalmi életünk a logiatalabb egyesülte immár az egész közönség meleg rokonszenvát bírja. A Műkedvelői Zenekar rövid fennállása alatt közönségünknek oly élvezetes s oly magas szintű álló előadásokat mutatott be, aminőhöz hasonlókat magyar társadalmi életünk történetében egyáltalán hiába keresünk. Vajha a zenekar tagjainak művészi lelkesedése nem lankadna ezentul sem s vajha a most következő hosszú szünet után öszszel ismét mind együttlátónk a zenekar öszszes tagjaiat.

A vasárnapi hangverseny műsora e lap olvasói előtt eléggé ismeretes. Nincs szükség tehát a műsor minden pontját jelenleg is külön-külön tárgyalni. A hangverseny, 10 számból öttöt maga a zenekar foglalt le. Készséggel mondhadjuk, hogy nehéz feladatát oly kifogástalanul oldotta meg, mint eddig; sőt azt mondhadjuk, hogy még sokkal jobban, mert — ami a buzgó gyakorlás mellett természetesen is — bátrabb, biztosabb és kifejezéssel teljesebb volt az öszszjáték. És azt a pompás öszszjátékot féltjük mi a zenekarnak következőendő hosszú szünetelése miatt. A legnagyobb elismeréssel szólhatunk az öszszes magán szereplőkről is. *Andalits* Irma és dr. *Lau*

a levegőben szálló pityangpíhé, amely egy termékeny kis magocskát röpitett szárnyain.

— Uram, nem felelsz?

— Menj el, Péter, csinálj gyűjtőivet. Itt van a falu egy kőhajításnyira. gyűjts.

Péter lelkesedve állott fel. Egész megifjodott a boldogságtól, hogy az Úr javasolja gondolatát.

És nemskóra beért a faluba, ahol három templomot látott. Mindjárt be is kopogtatott a falu végén álló templom tövébe, a kálomista paphoz.

Elmondta a szive szándékát s kérte, írjon alá neki valami summát.

— Barátom, — szólt a pap — kiesziny az eklézsia, sok a gyerek, alig van stóla, kevés a kongrua; magamnak is jó volna, ha valaki adna.

Nem is adott.

— Nem baj, — szólt Péter — ez még csak egy ember.

Azzal betért a falu közepén a pápista paphoz. Ennek is elmondta szive szándékát. A plébános meghallgatta s azt felelte mosolyogva:

— Ah, barátságok, magának nagyon gyanus az orra. Engem nem lehet tőbbit becsapni. A múlt heteken egy ilyenforma ur járt itt; ugy beszélt magasztos eszmékről, mint a folyóvíz. Aláírtam neki egy példányt

a „Szentek virágos kertje“ből s két példányt küldött. És mindenik példány harminckét kötetből áll. Menjen csak tovább, míg szépen van.

Ez sem adott semmit.

— Rossz jel, — szólt Péter, — ez már a második ember.

És bement a falu sikátorába, a lutheránus paphoz.

Ennek még szebben mondta el a szive szándékát. Ez is meghallgatta, akkor megragadta a kezét, megrázta melegen.

— Kedves, édes barátom, — mondta hűvel — boldog vagyok, hogy ilyen nemes lélekkel találkozom. Önnek igaza van, szent igaz, mert mint a nagy evangélikus költő oly szépen mondja:

Nincs szebb erény, mint emberszeret, Ez tesz nemessé sok szép életet!

Azonban a terve bármily szép és nemes is, szerény véleményem szerint kivihetetlen. És még ha kivihető volna is, végtelenül sajnálom, hogy anyagi helyzetem nem engedi meg a hozzájárulást.

S bizony ez sem adott semmit.

Szegény Péter, azt sem tudta, hogy ért az utcára.

— Baj, baj, — morogta — immár három ember.

Ödöngött az utcán, le és fel. Bemenjen, ne menjen, minden kapuban hánytorgatta. Aztán bement s úgy jött is ki. Nem adtak sehol semmit.

Végteére a gyerekek rákaptak s mint a nyáj kísérték, nagyob csufot tűve belőle, mint hajdan Elizeus prófétából. Az ő titelme sem tartott örökké, ugy közéjük vágta botját, hogy egy ártaian kis csöppesség belesántult s aztán elfacsarodott szivvel vánszorgott ki a faluból.

Mikor már ugy eltávozott, hogy a falu-végi kutyák is elmaradoztak s nem ugatták tovább, leült az árkarpartra és sirt.

Hozzámege egy asszony. A csordásné, aki ott lakott a közelben egy vityillóban. Kérdi, miért sirt? Péternek jólesett a résztvevő szó s elmondta. Az asszony meghallgatta s ráfolelt, hogy bizony igaza van.

Azzal bement a házába s kis idő múlva kijött. Szégyenlősen tartott a markában egy kis pénzt. — Jó ember, — mondta — többem nincs. Ez is csak azért van, mert ebbe a mi falunkba nem veszik el az ilyen kiesziny pénzt a boltokban. De még használhatja ezt, én tiszta szívből odaadom...

Péter elvette. Még meg is könnyebbült a lelke. Hát nem járt egészen hiába. Valamit gyűjtött. Igaz, nem sokat: három fillért.

Erőnő négykezes zongorajátéka. ifj. Józsa Mihály né monológja, Fischer Irén éneke és Löwy Kornél magánhegedűjátéka, Martinecs Károly sipszólója, egytől-egyig a legmagasabb művészi igényeknek is megelégteltek. De nagytetszéssel fogadta a közönség a magyar daloskörtnek Wunder József kiváló karnagyuk vezetésével alatt érzéssel és lelkesen előadott két énekét is. Nagy kár, hogy a darák daloskört csak oly ritkán hallhatjuk.

Es most befejezünk rövid ismertetésünket, adjuk meg az elismerést annak, akit legjobban illet és ki azt teljes mértékben megérdemli. Dr. Boldis Dezső hozta létre a zenekart s vezetői azt rendkívüli odaadással, csodálatos művészi szenvedéllyel és fáradhatatlan, önfeláldozó munkássággal. De minden szónál ékebben beszél a teite, vagyis a Turóc-szentmártoni Műkedvelői Zene-karnak eddigi lét hangversenye.

Charon.

HIREK.

Teaestély. A turóc-szentmártoni jégpálya társaság e hó 13-ára az állami iskolák tornatermében teaestélyt tervez, melyen az elárúított tisztelt a jégpálya-társaság helyi tagjai vállalták. A teaestélyt követi. Meghívókat nem küld széjjel a rendezőség; aki ez estélyen részt akar venni, az forduljon a jégpálya-társaság bármelyik tagjához, mert ezeken jogában áll vendégeket hozni. Belépődíj 2 korona személyenként. Külön is felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét, nem minden-napi estélyre, melynek sajátos rendezése is sejtetni engedi, hogy egy, minden fesztély nélkül, igazán jövedelvi mulatságról van szó. **Utóállítás.** A trencsényi hadkiegészítő kerület szorozta a bizottsága a folyó hó 4-én tartotta meg a szokásos utóállításokat Turóc-szentmártonban.

Szégnyekzevo-sompolygote-as-Ur-elo:

— Mire jártál, Péter?

— Jaj, én Uram, nem sok jóra.

Sorban elmondta hűségesen, ki mit, felelt neki.

Végül elővette a három fillért s annak, is elmondta a történetét.

— Ezzel most mit teszel, Uram? Ennyivel hogy teremtőd meg azt a nagy, nagy fundust?

Az Ur szelíden átvette a három fillért s szólott:

— Elég ez, Péter. Eppen elég. Tegyük hozzá ahhoz a háromszoros nagy kincshez, amelyenről te álmodni sem álmodol. Az én Átyám előbb gondolt arra. És megadta, az örök nagy tőkét, amelyből mindenkinek jut mindörökké...

S fogta az egyik pénzt, a porba vetette:

— Ez az első tőké, a földé.

A másik fillért a forrásba vetette:

— Ez a második: a vízé!

S kinyitott tenyerén tartván az utolsó fillért, így szólott:

— Ez pedig a harmadik: a levegőé!

S a kis fillér mint a pára szállt el a tenyéréről.

Péter pedig elvakult szemmel bámult az Urra, akinek dicsőfény jelent meg arca körül.

Turóc-szentmárton gyásza. Svehla Gyula Turóc-szentmárton bírja a folyó hó 2-án hosszas betegség után elhunyt Pozsonyban. Hült temetés a gyászoló család Turóc-szentmártonba hozta, hol temetése a folyó hó 7-én délután 2 órakor fog vége menni az evang. vallás szertartásai szerint.

Hviezdoslavnak, családi nevén *Országh* Pálnak 60-ik születési napja alkalmából a helybeli tót kaszinó f. hó 2-án ünnepélyt rendezett. Már mint alsókubini kir. járásbíró kezdte meg tót irodalmi működését, mely később, mikor hivatalától megvált, egyedülli foglalkozását képezte. Írt lyrái, epikai költeményeket és egy drámát is. A tótok legnagyobb költőjünek tekintik. Neve magyar származása vall, s valószerű, hogy csak az árjai levegő aklimatizálta. Az ünnepély helyben a tót kaszinó hármás küldöttségének a költőnő való tisztelgésénél vette kezdetét. 2-án este a helybeli műkedvelői kör és dalárda hangversenyszerű estét rendezett, melynek keretében énekek és az ünnepelt költeményei hangzottak el. Országhot ünnepelték még Alsó és Felsőkubinban és Tiszolcon is.

A kisselemcezi túzóltók bálja az ezidei farsang eddig legjobban sikerült mulatsága volt. Résztvettek azon nemcsak a kisselemceiek, hanem vármegyénk közönségének színeje. Nagyan hozzájárultak a bál sikeréhez a vendégek: báró Révay Gyuláné, báró Révay Margit és báró Révay Helén, kik szeretetméltsággal és kedvességükkel fesztélyt lenné tették a mulatságot és reggelig vigadtak a jövedelvi társasággal. Különös dicséret illeti ifj. br. Révay Gyulát és Lövinger Lajost, kik a bál főrendezői voltak s fáradságot nem ismerő kitartással készítettek elő a mulatságot s már előre is biztosították a kiváló sikert. Meg kell emlékeznünk Patsch Vilmosnéról is, ki a bál anyagi sikeréért buzgólkodott. A rendezőség tagjai voltak a két említettet kívül Rakovszky Iván dr., Záhureczky Miklós dr., Záborszky Nándor, Kosztra János, Kovács István és Ruzsicska Győző.

A kisselemcei ételek és italokról a vendéglő-tulajdonosai Haas Berta és Iller Miksáné gondoskodtak. Különös dicséret illeti az önkéntes túzóltókat, kik mindvégig derekesen kitartottak. A mulatság tiszta jövedelme 211 korona 34 fillér volt. — Felülizettek: Révay Gyula báró 30— kor.; Rakovszky Iván dr. 22— kor.; özv. báró Révay Simonné, nepáli Justh Ödön 20—20 koronát; ifj. Révay Gyula báró, Duschek János, Spitzer Mór, Lövinger Ármin, Werner Miksáné 10—10 koronát; Haáz Simon dr., Kovács István 6—6 koronát; Ujhelyi Attila, Záborszky Nándor dr., ifj. Buocz Károly, Kosztra János, Schindler Arthur dr., Reichl N., Moskóczi Ferencné, Velits Antal, Milch Dezső (Komárom), Ferjenecik Lajos, özv. Burda Jánosné, Náthán Henrik, Kossuth Lajos, Wick Rezső, 5—5 koronát; Spitzer Albert, Ruzsicska Győző, Lencsés András 4—4 koronát; Uhrin János, Löwy Mór, Schultz Ármin, Crossmann Miksa 3—3 koronát; Pétrikovich János dr., Kárpáti N., Dittert Gyula, Barrois Endre, Jung Sylvester, Záhureczky Miklós dr., N. N., özv. Ferencz Józsefné, Bindfeld Ármin, Hédá B., Bulyovszky Miklós dr., Steiner Samu, Reichert Adolf, Silberstein N., Strauss Josefín, Fischer Ármin, Graber Jenő 2—2 koronát; Rösler József, Krivanec Gusztáv, N. N. 1—1 koronát.

Halálhírek. Az elmúlt héten ismét két családot borított gyásza körlehetetlen végzetünk, közös sorsunk, a halál. Az egyik *Kontsek* Iván Prónay Dezső báró blatnicai gazdatisztje, mondhatni, hirtelen halt el köztünk. Rövid néhány napi gyengélkedés után a mult hó 31-én szívvelhűtés érte a javorkobeli férfit. A másikkban *Klímó* Kálmán felszentelt lelkészben, a budapesti evangélikus megyai egyház hitánkrában, egy család reményét, büszkeségét ragadta el a végzet 29 éves korában. A gyászoló családok a következő halotti jelentést adták ki az elhunytakról: Alólirottak mélyen szomorodott szívvel jelentik, hogy a felejtethetlen jó fiú, férjot, atyát, testvérét, vót és sógort dvorezi Kontsek Iván fölbirtokost és uradalmi tisztartót, folyó évi január hó 31-én reggeli 10 órakor rövid szenvedés után, életének 59-ik, boldog házasságának 18-ik évében az Ur magához szőlította. A drága halott hlti teteme február hó 3-án délután 2 órakor fog az ágostai hitvallásu evang. gyászszertartás szerint a tótrónai ág. evang. templomból az ivankófalvi sírkertben örök nyugalomra tetetni. Blatnicán, 1900. január 31-én. Béke és áldás lengjen porai felett: Özv. Kontsek Lászlóné anyja, Kontsek Velits Ilona neje, Kontsek Pál, Kontsek Sári, Kontsek István, Kontsek Endre, Kontsek Gabriella gyermekei. Kontsek György, Kontsek Gábor, Kontsek Albert, Kontsek Vladár Ilona testvérei. Völits György ipja, Vladár Kálmán, Blaskovits Velits Margit, Blaskovits Emil sógorok, illetve sógornő. — Klímó Vilmos evang. lelkész és neje született Penzel Ida és leányuk, Ella, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy fiuk, illetve testvére Klímó Kálmán felszentelt lelkész, a budapesti evang. megyai egyház vallástanára, január hó 29-én, pénteken éjjel 11 órakor, rövid szenvedés után Budapesten, életének 29-ik évében elhunyt. A drága halottnak földi maradványai a budapesti megáldás után Pribóca szállíttanak és ott folyó hó 4-én, csütörtökön d. u. 2 órakor, az ev. templomban végbemenő gyászszertartás után az ugyanottani temetőben fognak örök nyugalomra helyeztetni. Budapest, 1900. február hó 1-én. Áldás és béke lengjen emléke felett!

A közönség köréből. Tekintetes Főszolgabíró! Tudtukkal többször tetőtől már panasza a városi előjáróság, ama rettenetes indolenciája miatt, mellyel eltűri, hogy a Záhunyánjak nevezett utcát, részint a lerakódó helynek használatj, legujabban pedig hó és szemégyűjtő telepnek alakították át. A többszöri panasznak csak egy időre lett foganatja. Amint alkalom nyílt, már újból ott diszelgett egy-egy szemétdomb, az utca közepén, fénséges épülésére a vasutról jövő idegeneknek, akik a megye székelyéről mégis más fogalmakat táplálnak, mint Bugacról. És ki ennek az oka? A város indolens, hanyag előjárósága. — Ez az előjáróság ugyanis nem törődik semmivel. Nem törődik annak a közönségnek érdekével, akitől a horribilis pótdátot bezsebeli. Hogy többet ne mondjunk, eltűri, hogy a fútozában, közvetlen a vármegyeház szomszédságában, egyszerűen az utcára lapátolják a havat, melynek jórésze trágya és bűzös szemét. Eltűri, hogy a hó eltakarítatlannal heverjen a járdákon napokig, hogy legyen hol kitörni a járókölknek lábát, az utcai publikum nagy győnyrűségére. Eltűri, hogy a beházasított viz-

folyások mellett városok tócsákká nőljön az olvadó hó, és az isten minden világraért
 Ij nem takarítatná a víz lefolyását, nehogy
 Volencza-szerű jellegű elvezetése városunk.
 Énnél fogva tisztelőjessen kérjük a tekintetes
 Főszolgabíró urat, legyen kegyes ennek a
 tisztelt előjáráságnak a nyaka közé csébrdi-
 nos a figyelmeztetni őket, hogy az előjárás-
 kodás nemcsak politizálásból, hanem egyéb
 kötelességek teljesítéséből is áll, melyre ha
 képtelenek, menjenek a pokla és adják
 át helyeiket oly egyéneknek, akikben meg
 van a kvalifikáció arra, hogy egy város köz-
 zönségének jóléte felett örökjökjen. Tiszte-
 letteljes kérsünk megújítása mellett maradjunk
 Több városi lakos.

Aggafurt tolvajok. A múlt hó 30-án éj-
 jel, eddig ismeretlen tettesek belopdáltak
 Mchánk Gyula trebosztói földbirtokos istáló-
 jába s onnét a legszobor borjut elkötvé me-
 gurottak. A károsult birtokos nyomban jelen-
 tést tett a csendőrségnek, kik a följelentés
 vétele után azonnal nyomozni kezdtek, de
 csak annyit tudtak megállapítani, hogy a
 tolvajok kettőn voltak, kik csizmáikra ron-
 gyokat kötvé Szentpéter és Kostyánra ke-
 reztek ismeretlen utáryában távoztak. A
 tolvajoknak az időjárás is kedvezett, mert a
 ruhadaraboktól széles nyomukat a frissen
 esett hó is befújta. A csendőrség azonban
 reményli, hogy a gazembereket kézre keríti.

Megfagyott. Ruttkai tudósítónk írja, hogy
 a múlt hó 31-én virradóra Krajcsik István
 ruttkai lakost, az utcán megfagyva találta.
 A szerencsétlenül járt ember ittas állapotban
 elesett s az utcán elaludva megfagyott.

Szerencsétlenség munkaközben. Gut-
 man Bernát mészkötelegyári gépész a fél-
 tonál foglalatokodott. Épen egy kocsi köte-
 lének kicsatolásával vesződött, midőn egy
 másik kocsi vonatot fel, s bal keze oly szer-
 cencsétlenül jutott a kocsik közé, hogy a
 gépész négy ujja teljesen összezuódott. A
 szerencsétlenül járt embert otthon ápolják.

Támogatás a rosaliai javára. E
 hó 1-én Rund Henrik vendégül a resicai
 bányában szerencsétlenül jártak hátramara-
 dottai javára kiemlése sikerült támogatásot
 rendezett. A mulatság 50 koronát jövedelme-
 zett, mely összegget nevezett vendégül ren-
 delte eljé helyére elküldte.

Előtt nemzetiégi képviselő. Izgatás
 végett miatt vadoly állott a múlt hónap
 végén a rózsahegyi kir. törvényszék előtt
 Székács Ferenc, a bobrói (Árva m.) kertlet
 nemzetiégi párti képviselője. Nevezett kép-
 viselő az érvamegyei Jablonka községben
 egy bankot akart alapítani „Jablonka Gazda-
 sági Bank” cím alatt. A rózsahegyi kir. tör-
 vényszék, mint kereskedelmi bíróság, a bank
 megalakulását megtagadta több rendbeli sza-
 bálytalanság miatt. Ezen határozat folytán
 Székács 1907. június 16-án gyűlésre hívta
 hívta össze az érdekelteket Jablonkán. E
 gyűlésen felolvasott hatóságának utasítására me-
 gjelent ifj. Bulla György némasztói szolgabíró
 is, ki a gyűlés kezdetén felhívta a jelen-
 voltak, hogy szigorúan a tárgyhoz ragaszk-
 kodjanak, mire Székács pártfőlehoz fordulva,
 rászólt a szolgabíróra, hogy neki semmi be-
 szólása nincs, inkább foglassa össze a gaz-
 embereket, az az ő hivatala. Erre nagy lárna
 keletkezett, mikor is a szolgabíró felolvaslta
 a gyűlést. A gyűlést feloszlalt határozat ki-
 hirdetése után Székács azzal, hogy „itt én

vagyok az ur” továbbmaradásra s ellenszegt-
 lére igyekezett rábíri az összehívottakat,
 kik végül csak a karhatalom közbelépésére
 oszoltak széjjel. A bíróság Székács ezen
 cselekményében izgatást látott fennforgóni és
 Székács képviselőt a megfelelő törvényszakas
 alkalmazásával 2 hónap államfogházra és
 400 korona pénzbüntetésre ítélte, valamint a
 büntügyi költségek viselésére. Vádított, aki
 gyengéden védekezett, felmentése végett feleb-
 bezéssel élt, az ügyész megnyugodott.

Az ázsiai kolera már nem pusztít Orosz-
 országban és örömmel konstátálhatjuk, hogy
 hazánkban még eddig kolera megbetegedés
 nem fordult elő. De mindazonáltal jó tudni
 — és ez fontos! — hogy Soehla János hely-
 beli kárpitos és díszítőmester nemcsak kitűnő
 és valódi palissander, valamint a legkitűnőbb
 minőségű cseresznya, tölgylfa, csérfa, stb.
 matt és políurot butorok, valamint saját ké-
 zítéstí masszív szoba- és konyhabútorokat
 tart raktáron, hanem temetkezési vállalata
 révén is nagy könnyebbséggére van közönsé-
 günknek.

Működvelői színelőadás. A Trsztenai
 Működvelő Kör 1909. évi február hó 20-án
 a városi szálló nagyteremében tínceal egybe-
 kötött színelőadást rendez. Kezdeté este 8
 óraker. Helyrak: I. hely 3 kor., II. hely 2
 kor., állóhely 1 kor., diákjegy 50 fillér.
 Jegyek előré válthatók Jeszzensky Ervin
 gyógyszer. urnál, mint a kör pénztárnokánál.
 A tiszta jövedelem a kör a helybeli gimnázium
 alumneuma javára fordítja. Színre kerli:
 A harang. Színmű 3 felvonásban.

**Az epilepszia (nyavalytörés) gyógy-
 tása.** A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül
 fáradoznak és kutannak újabb és újabb gyógy-
 módok után az emberiségre súlyos átokként
 nehezéd betegségéket ellen. E betegségéket
 talán legborzalmasabbika az Epilepszia. E
 bajban szenvedőneké vigaszul szolgálhat azon
 értesüléstünk, mely szerint egy magyar orvos
 e betegség ellen új és hatékony módszert,
 — amely már külföldön is méltó elismerésben
 részesült, — alkalmaz gyógyiskerrel. Ez orvos
 a Budapesten, Nagykorona-utca 18. sz. alatt
 lakó dr. Szabó B. Sándor, ki készséggel
 nyújt felvilágosítást mindazonoknak, kik gyógy-
 gyító módszere segélyével e súlyos bajtól
 szabadulni óhajtanak.

Kristalin. Aki ezt a kiváló szépitőszert
 csak egyszer is használta, az sohase fog más
 szerrel kísérletezni, hogy bőrért higiénia-
 usan ápolja. A Kristalin egy növényekből össze-
 állított kristálymassza, mely a bőrt fiatalítja
 és szépit. Széplők, vimmerlik, málfoltok s
 minden arisztizálanságok rövid időben belül
 eltűnnek. Egy üvegdoboz ára 3 korona.
 Próbadoz 50 fillér. Kapható mindenütt.
 Postán naponta küldi szét a vezérképviselét:
 Budapest, Baross-utca 91.

Uj kép!
 Megjelent már s üzlettempbe kap-
 ható a csodaszép kép Grubertől:
 „A merengő vár urnője”,
 (Photogravüre) mely bármely sze-
 lyonban megállja helyét. Ára díszes
 keretben 5 frt. — Megrendelhető:
STEINER LAJOS
 kép-üzlettemp: Türoczszentmárton.

KÖZGAZDASÁG.

**Szaktanfolyamok a budapesti m. kir.
 technológiai iparmuzéumnál.** A pozsonyi
 kereskedelmi és iparkamara értesíti az érde-
 kelteket, hogy a budapesti m. kir. technoló-
 giai iparmuzéumnál 4—6 napra terjedő szak-
 tanfolyamok fognak tartatni a galvanizálásból,
 az elektromotor kezelésből, valamint az autog-
 gáz- és elektromos hegesztésből. Mind a
 három tanfolyam látogatását díjlan csakis a
 beiratkozásért kell 2 koronát fizetni. A tan-
 folyamok bármelyikén résztvenni szándékozó
 szakmabeliek vasuti menetdíj-kedvezményben
 részesülnek, utazhatnak csoportosan vagy
 egyedül is; egyes érdemes és szegénysorsos
 iparosok korlátol számban az utazás és a
 tanfolyam tartamára napi négy korona ellá-
 tási segélyben részesülhetnek. A résztvenni
 szándékozók lakóhelyük és foglalkozásuk
 megjelölésével és annak feleltetésével, hogy
 melyik tanfolyamon s melyik időben kíván-
 nak résztvenni, végül, hogy az ellátási segélyre
 igényt tartanak-e a pozsonyi kereskedelmi
 és iparkamaránál jelentkezhetnek.

**Nemzetközi kiállítás a kispar előmoz-
 dítása előjaira Amsterdamban.** A pozsonyi
 kereskedelmi és iparkamara amsterdami kon-
 zulatásunk közlése alapján értesíti az érde-
 kelteket, hogy Amsterdamban a f. é. június
 hó 15-dikétől augusztus végéig nemzetközi
 kiállítás fog tartatni, a modern rendszerű s a
 kispar terén sikeresen használható erőgépek
 megismertetésére. Ezen kiállítás keretében
 egyúttal ruházati-, háztartási-, reklámükkök
 és a kispar által aranyból, ezüstből, rézből,
 agyag- és vasból előállított termékeket is be-
 mutatnak.

**Mezőgazdasági iparfejlesztő részvény-
 társaság.** Érdekes példává szolgál a „Magyar
 Pénzügy” egyik közleménye arra nézve, hogy
 valamely vállalat alakulásaiál’ is mennyire
 előtérbe lépnek egyes önző és mindenre törő
 emberek érdekei, akik csak azért, hogy nekik
 is jusszon rész a mások ideáinak megvá-
 oításánál, semmiféle intrikától és visszatér-
 sző széképlestől sem réttének vissza és lá-
 részt nem kapnak, akkor abban mesterkednek,
 hogy a náluknál hivattobabbnak is menjen
 el a kedvtük a vállalkozástól s inkább az egész
 terr menjen füstbe. Mintegy két évvel ezelőtt
 az a gondolata támadt Bojár Sándor technikai
 lapszerkesztőnek, hogy a műszaki és ipari
 ügyekben tanácsatlanul álló vidéki pénztér-
 zetek és a földbirtokosok érdekeinek össze-
 vonása alapján részvénytársulati központot
 létesít főként mezőgazdasági iparfejlesztő
 létesítésére, műszaki és gazdasági ellenőrzésére.

Bojár a terr vázlatával a Magyarországi pénz-
 intézetek országos szövetségét kereste fel,
 azzal, hogy a tervet kellő magyarázat mellett
 bemutassa Mándy Lajos elnöknek és hogy az
 ügyhöz való csatlakozását és írásos kijele-
 lentését kérje az ügy támogatását illetőleg.
 Mándy nem lévén otthon, Hantos Elemér dr.
 titkár fogadta Bojárt és lebészle az arról, hogy
 Mándyhoz forduljon, aki nem alkalmas ember
 az alapításra. A kívánt levelet — mondá
 Hantos — megserzi ő is és mivel a vidéki
 pénzügyteknél nagy befolyása van, felajánlja
 tőke szerzés körüli közromköddését és a ter-
 vező Bojár jogainak tőle telhető megvédését.
 A szövetség elnöke a következő, 1907. február
 14-ről keltezett levelet intézte Bojár-

hoz . . . a tervező ipartelepeket építő és berendező részvénytársaság gondolatát magam részéről is helyeslem és amennyiben a vállalat a tervezetben lefektetett egészséges alapon léteülni, hajlandó vagyok az önökötlem alatt álló központi szervezetek érdekköréhez tartozó vidéki pénzintézeteknek ajánlani, hogy ipari vállalatok létesítésénél és berendezésénél az alapítandó vállalat szolgálatát igénybe vegyék. Az alapítási ügy egész folyamatán azt tapasztalja Bojár, hogy Hantos Elemér egy szintén Bojár által akvirált mérnökkel egyetértően arra törekszik, hogy a tervező kiugrassa az érdekeltségéből. Ami meg is történt. Hantos dr. kezétől eredőleg az újságok hírtl hozták, hogy jan. 15-én az Országban lesz az alakuló közgyűlése a Mezőgazdasági iparfejlesztési Rt-nak, amelyet Bojár tervezett, de amelyre őt a tervezőt, aki Hantos és másokat akvirált az ügyhöz, meg sem hívták. Bojár ekkor az alapítókat ajánlott levélben értesítette, hogy a M. I. R. T. alapítása körül kijátszását tervezik, aminek az lett a hatása, hogy több alapító visszavonult és a M. I. R. T. csufosan megbukott. A részvényjegyzőket egy nappal megelőzőleg táviratban értesítették a megalakulás lehetetlenségéről.

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kíméltétek meg álmatlan éjszaktól. A fogak minden fájdalom és bébj nélkül bujnak elő, fehérek, erősek és egyenesek lesznek.

A gyermek szereti a

SCOTT-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmbe venni

IRODALOM.

Feminista naptár. Bámulatos, hogy Magyarország agilis feministái hogyan megragadnak minden alkalmat arra, hogy népszertvívegyenek a nők választójogának kérdését. Legújabbban valóban ötletes njdonsággal lepték meg a főváros közönségét: Feminista Naptár címen olyan izléses kivitelt előjegyzési naptárt szerkesztettek, amely a választójogi mozgalom 53 kiváló hívének és harcossának fényképét tartalmazza. Ott látjuk, mint a kérdés megoldhatóságának elsőrangú bizonyosságait, Gripenberg Alexandra bárónőnek és a finn országgyűlés több nőképviselő-tagjának arcképet; továbbá a csodaszép Lady Warwickot, Anglia legelső arisztokrata asszonyainak egyikét; természetesen bemutatja a naptár a híres angol suffragettek vezetőit: Mrs. Pankhurstot és leányát, Mrs. Billington-Greigot, Annie Kenneyt és többeket. Hazánk nőmozgalmának uttorja, Veres Pálné, a választójogi világszövetség elnöke, Mrs. Carrie Chapman-Catt, a feminizmus tudományos alapvetője, Char-

lotte Perkins Gilman, továbbá Lily Braun, Nelly Rousset, Bernard Shaw, Marie Lischewska, August Forel, Rev. Anna Shaw lelkész, Henrik Ibsen, Robert Browning és Barrett-Browning képei díszítik a naptárt; mind az 53 képet fel kellene sorolnunk, hogy a naptár érdekességét kellően méltassuk. A képek mellett hazai és külföldi kiváló írók és gondolkodóknaq nómozgalomra vonatkozó mondásait találjuk, nagy gondnal és sok izléssel összeválogatva. A naptárt olcsó ára széles körben terjesztésre teszi alkalmassá: 150 kor-ért kapható minden könyvkereskedésben, továbbá a Feministák Egyesületében (Budapest, V. ker., Mária Valéria-utca 12.) és a kiadónál Károlyi György papirkereskedőnél (Budapest, V. ker., Dorottya-utca 10.), aki az érleleges bektüldése ellenében bérmentre küldi meg.

A Petöfi Társaság ajándéka. A Petöfi Társaság kiadásában ritka értékes és becses mű jelent meg: Petöfi összes költeményei. A pompás raskos kötet melynek ára 20 koronára van jelezve, egyáltalán nem kerül könyvárusító forgalomba. A könyv kizárólag ajándékozási célra készült. A Társaság ajándékképpen küldi meg mindazon segítőknek, akik a Petöfi Ház céljaira kibocsátott 1 koronás Petöfi-sorsjegyekből legalább 40 darabot megvesznek vagy eladnak. A könyvrhöz *Endrödi Sándor* írt előszót, melyből közöljük a következőket: „Petöfi összes költeményeinek ez a kiadása a lángelkú költő születésének 86-ik és eltt-nésének 60-ik évfordulója alkalmából a Petöfi Társaság öge alatt jelenik meg. Többé emlékkiadás mely arra van hivatva, hogy a Petöfi kultuszt tovább terjessze s a magyar érzelom- és gondolatvilág legtitésőbb és leg-erősebb megnyilatkozásait még szélesebb körben tegye közkincsé. Egyébként sem érdektelen ez a kiadás, abban az évben lát napvilágot, melyben a Petöfi Társaság a magyar nemzet áldozatkészségéből megépült Petöfi Házat, halhatatlan költőnk földi ereklyéinek muzeumát ünnepélyesen fölavajta és megnyitja. Végül ez a könyv az 1847-iki egykötetes nagyoktáv kiadás mintájára készült, melyet még maga Petöfi rendezett sajtó alá s így nemcsak, egyszerű formájával, bettivel beosztásával híven akarja szolgálni a Petöfi eredeti gondolatát s intencióit. Petöfi összes és újabb költeményei iy formában először jelennek meg egytttesen s lehetőleg chronológiai sorrendben. Bonne van e kötetben mindaz, mit a nagy költő egy még általa tervezett teljes gyűjtemény számára felveendőnek tartott. A Petöfi Ház sorsjegyei megrendelhetők a sorsjegyirodában Budapest, IX., Boráros-tér 2. azonkívül minden bankban és főzsdében kaphatók. Huzás március 6-án lesz.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.

Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótulajdonos: Moszkóci Ferencné.

Faeladás!

I. minőségű bukk tűzifa
4 méterenként 24 kor-
ért kapható. Közelebbi a
kiadóhivatalban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiókat bizonyított hatásos, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szemel bizonyult közvényűvel, csatránál és meghűlésnél, bedörögésnél káppon használva.

Figyelemztetők. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.140 és K.200- és gyógyszerárú minden gyógyszerárúban kapható. — Raktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzete az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Turócvarmegyei raktár: Schönhaich Viktor gyógy szeresznél Zsónóváralján — és Toperczer Sándor gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

„M.-I.-T.” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek vadóban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvésztrótyát tartalmaz.

Szanatóriumi levélpapíros kapható MOSKOCZI FERENCNÉ

könyv- és papirkereskedésében
TURÓCSZENTMARTON.

Ára 2 korona 40 fillér és 3 korona.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RETHY-féle

pemetefü-cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk s határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok hazontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér!

Rizárdólag csak RETHY-félét fogadjunk el!

1400/908. sz.

Ärverési hirdetemny kivonat.

A zniöváraljai kir. jbiróság, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Tátra bank végrehajtónak Petyko János és társa végrehajtást szenvedök elleni 1000 kor. töke-követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a beszercezbányai kir. törvényesék (a zniöváraljai kir. járásbiróság) területén lévő Valcsa községben fekvö

1. a valcsai 154. sz. tjkvben 1—3. 5—7. 9—19. 21. sorsz. B. 1. a. Petyko János és neje sz. Sarsun Anna nevére irt ingatlanokra 2567 kor.,

2. a valcsai 174. sz. tjkvben 1. 1—3. sorsz. B. 6. t. a. Petyko jános nevére ⁴/₁₀ B. 7. t. a. neje sz. Sarsun Anna nevére ⁴/₁₀ részben irt ingatlanokra 321. kor.,

3. a valcsai 205. sz. tjkvben 1. sorsz. B. 6. a. ²/₂₀ részben Petyko János, B. 7. a. Sarsun Anna nevére ²/₂₀ részben irt ingatlanoakra 115 koronában,

4. a valcsai 313. sz. tjkvben 2. sorsz. B. 7. a. ¹/₆ részben Petyko János és B. 8. a. ¹/₆ részben neje sz. Sarsun Anna nevére irt ingatlanra 312 koronában ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi március hó 13-ik napjának délelötli 10 óraker Valcsán a községházán megtartandó nyilvános árverésen fognak eladatni de a megállapított kikialtási ár két harmadán alól el nem adhatók.

Ärverezni szándékozök tartoznak az ingatlanok becsárának 15%-át késpzpnzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett ártólyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadék-kepes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elism. érvényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint telekknönyvi hatóság. Kelt Zniöváralján, 1908. évi november 17.

Janovják,
kir. jbirö.

Még azokat is, akik éveken át mászt használták, meghödította

a valódi

ERÖ SÖSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziészertől várni lehet. — Öre az egészségnék, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdatomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószér. Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium, GYÖR.

Kapható mindenütt!

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestö, vegytisztító és göz-mosó gyárának képviselöte:

Reisz Lipótnál, Turóczszenzmárton.

Nagy választék női kalapokban!

Turóczszenzmártonban levö

háza

eladó. — Bövebb felvilágosítást nyujt DULA MÁTÉ turóczszenzmártoni ügyvéd.

Özv. Stefanovics Milosné.

A nagyérdemü közönség szives tudomására hozom, hogy megboldogult férjem:

Rolko József általános jó hírnévnek örvendő

óras- és ékszerüzletét

a régi cég alatt és a régi szellemben tovább vezetem. — Fötörékvésem: lelkiismeretes és szolid üzleti eljárással cégem jó hírnevét megtartani, söt azt a lehetőség szerint még fokozni. — Elárusítok és becserelek minden nemü ékszarárut. Csak elsörangu munkaeröket alkalmazok ugy az óras-, mint az ékszerész szakmánál, méert is javításokat jó, olcsón és gyorsan eszközölök. Biztosítom a n. é. közönséget, hogy mindenkor a leglelkiismeretesebben fogom kiszolgálni. — Kérve, hogy boldogult férjem iránti bizalmukat reám is átruházni sziveskedjenek, vágyok tisztelettel

Rolko József özvegye, Turóczszenzmárton.

Magyar forrás!

Húgyhajtó és húgyoldó!

Magyar forrás!

SZULTÁN-FORRÁS

Nagyon kellemes, tiszta ízü, szénsavban gazdag, lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital!

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykö- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

1 rekesz, 50 félliteres palack 15— K. — 1 rekesz, 25 egyliteres palack 11— K.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás vállalat.

Kütkelzöltség és központi iroda: **IGAZGATÓSÁG: BUDAPEST, EPERJES. IV., Ferencz József-rakpart 22. sz.**

Kapható már külföldön: Angliában, Amerikában, Franciaországban, Belgiumban.

Vezérképviseelő: Moskóczi József, Turóczszenzmárton.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

s elnyálkásodás ellen gyors s biztos hatásu

Egger mellpasztillái

az étvágytat nem rontják és kitünö izüek. Dobozza 1 és 2 korona. Pröbädoboz 50 fillér.

Fö- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszer-tár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája hamar meggyógyított!

Kapható: Toperczer Sándor gyógyszer-tárában Turóczszenzmárton és Gazdik János gyógyszer-tárában Körmöczbányán.

Közgyűlési meghívó.

A Turóczi Hitelbank Részvénytársaság

t. cz. részvényesei az 1909. évi február 25-én délelőtt 11 órakor Turócszentmártonban, a bank helyiségében tartandó

III. RENDES KÖZGYŰLÉSRE

meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése.
2. Az 1909. évi szárszámadások betérjesztése és a tiszta nyereség megállapítása.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.

4. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása iránt és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
5. Az igazgatóság tagjainak 3 évre való megválasztása.
6. A felügyelő-bizottság választása és tiszteletdíjának megállapítása.

A közgyűlésen minden részvény egy szavazatra jogosít. Azon részvényesek, kik szavazati jogukkal élni kívánnak, kötelesek le nem járt szevényekkel ellátott részvényeiket három nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál Turócszentmártonban, vagy a Magyar Általános Hitelbank pénztáránál Budapesten elismervény ellenében letenni. Ezen elismervény a közgyűlésre való belépőigazolvánnyul szolgál. A mérleg és a felügyelőbizottság jelentése a t. cz. részvényesek által az intézet helyiségeiben megtekinthető.

Az igazgatóság.

ACTIVUM

MÉRLEG-SZÁMLA

PASSIVUM

	k	f	K	f		K	f	K	f
Pénztári készlet			43490	67	Részvénytőke			400000	
Váltók			2258526	12	Tartalékalap (folyó évi hozzájárulással K 22000.—)			12000	
Érczértékek			3214	16	Fel nem vett osztalékok			228	
Értékpapírok			70178	60	Takarékbetétek			2022914	11
Szelvények			1397	80	Hitelezők			320029	80
Adósok			612281	10	Visszleszámítolás			564389	14
Jelzálogkölcsonók			397082	21	Átmeneti tételek egyenlege			4148	83
					Átmeneti kamatok egyenlege			20583	11
					Nyereség			41877	67
			3386170	66				3386170	66

TERHEK

ÜZLETEREDMÉNY-SZÁMLA

JÖVEDELMEK

	k	f	K	f		K	f	K	f
Tiszti fizetések			14000		Kamatok:				
Kamatok:					váltókamat	102889	85		
takarékbetétek után	73861	34			jelzálogkamat	26534	75		
folyószámlai betétek után	5762	67	79624	01	folyószámlai kamat	28216	38	157640	98
Adók:					Adómentes értékpapirkamat			2731	71
tőkekamatadó	7962	40			Belföldi pénzüzetektől bevett kamatok (70% adómentes)			1153	41
üzleti adó	10833	78	18796	18	Jutalékok			2364	92
Költségek:					Nyereségek:				
ügyleti költségek, irodai szükségletek, világítás, fűtés, nyomtatványok, írószerek, hirdetések, házbér, postabér			9839	76	külföldi váltókon, szelvényeken, kisorsolt értékpapírokon és érczértékeken			301	18
Veszteség értékpapírokon			1268	65	Nyereségáthozat a múlt évről			1214	07
Nyereség	40663	60							
Áthozat a múlt évről	1214	07	41877	67					
			165406	27				165406	27

Hoffmann Ede s. k.
ügyvezető igazgató.

Turócszentmárton, 1908. december 31-én.

Fenyő Sándor s. k.
czégyvezető.

Az igazgatóság:

Ifj. Justh György s. k.
elnök.Beniczky Kálmán s. k.
alelnök.

Ervin Kálmán s. k., Graber Jakab s. k., Horváth Elemér s. k., Pásztor Miksa s. k., Preiser Miklós s. k.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk. — A felügyelő-bizottság:

Perl Henrik s. k.

Kornfeld Pál s. k.

Sarlós Zsigmond s. k.

Dr. Strauss Adolf s. k.